



22 היה משיח וכו' אלול ה'תשע"ח



"את ר' תנחום נבר הזכרת?"

אתם בוודאי תתקשו להאמין שהאיש עם הזקן הלבן הארוך, מדמויות החסידיות הוותיקות והמיוחדות של העיר הדרומית באר שבע, נולד במינסק ועבר גלגולי חיים מרתקים עד שהגיע לקהילה חסידית בסמרקנד. לימים עלה לארץ ישראל, זכה 'ליחידויות' בקודש פנימה, והיה מהחלוצים בפעילות ה'מבצעית'-חב"דית בבאר שבע « זהו סיפורו המרתק של הרב תנחום בורושנסקי, האיש שהפך לסמל מאת מנדי דיקשטיין



גיליון מס' 1133 | בית משיח 23



ושניאורסונים בפרט. פעם אחת נסע אבי ר' יעקב באוטובוס כשלפתע ראה את ר' אלימלך (מיילעך) לבנהרץ. אבי פנה אליו ולחש באוזנו 'י"ט כסלו היום'... אך ר' אלימלך התעלם ממנו לחלוטין. רק לאחר מכן, כאשר נפגשו במקום פרטי, הוא הסביר לו שאין מדברים על דברים כאלה במקום ציבורי שכן אי אפשר לדעת מי עוד יכול לשמוע..."

היכרות עם חיי החסידים

למרות ההקלה המסוימת ברדיפות, בשל מיעוט היהודים בפרוונזה, היה קשה לנהל חיי יהדות מסודרים. הרב יעקב בורושנסקי הבין כי אם הוא חפץ לתת חינוך יהודי לילדיו, עליו לעשות מעשה. ואכן, בהיות ר' תנחום בן שבע בערך, עקרה המשפחה מפרוונזה לסמרקנד, שם תססו חיי הקהילה.

מדוע בחר להגיע דווקא לסמרקנד?

"זו אכן השגחה פרטית מופלאה. בין החב"דניקים שהתגוררו בפרוונזה, היה החסיד הרב בערל יפה ע"ה. חסיד זה נולד בעיירה החסידית המפורסמת נעוועל וזכה בנערותו ללמוד בשיבת 'תומכי תמימים' בליובאוויטש. לימים השתלם בלימודי השחיטה, וכך היה עובר בכפרים ובעיירות ומתפרנס ממלאכת קודש זו. אולם בשנת תרצ"א נעצר על ידי השלטונות לאחר התוועדות פורים שאירח בביתו לתלמידי הישיבה בעיר. לאחר חקירה ומשפט, הוגלה לקזחסטן למשך שלוש שנים. כשתמו ימי גלותו, הגיע לפרוונזה ומשם עקר לסמרקנד.

זמן מה לאחר עקירתם, נשלח בנה של רעייתו, הרב בנימין מלכובסקי לפרוונזה כדי לשכנע את משפחת בורושנסקי לעשות אף היא את הצעד הזה, ולהגיע לסמרקנד, שם היתה קהילה חב"דית גדולה, ואף ניתן היה לשמור תורה ומצוות בקלות יחסית.

"אבא ע"ה קיבל את הרעיון בהתלהבות", מספר הרב בורושנסקי. "באותו זמן הייתי בן שבע, והייתי צריך להתחיל ללמוד בצורה מסודרת, מעשה שבפרוונזה לא היה שייך".

חיי הקהילה החב"דית בסמרקנד היו קלים יותר ביחס לקהילות אחרות ברחבי רוסיה הקומוניסטית. החיים היהודיים התנהלו שם בצורה די משוחררת; היו בה מנייני תפילה בחול ובשבתות וחגים; היה מקווה לשירות הציבור. יחד עם זאת, קשה היה להתחמק מלימודים בבית הספר המקומי. "הצטרפתי אפוא לילדי אנ"ש שלמדו בבית הספר במסלול המיוחד של



ר' תנחום בצעירותו

**"בכל שנתיי בסמרקנד
עד לעלייתי ארצה, לא
ראיתי מעולם תמונה של
הרבי ולא ידעתי כלל
איך הוא נראה... מידי
פעם קיבלו החברים
מסמרקנד מכתבים
מקרובי משפחה שצינו
כי 'הסבא' אמר כן ומסר
דרישת שלום, אבל לא
ראיתי, אפילו לא ידעתי
על מישהו שהחזיק
תמונה של הרבי אצלו".**

לראשונה את חסידי חב"ד. היו אלו משפחות חב"דיות שניסו את מזלן לברוח מרוסיה ביציאת תש"ז המפורסמת, אולם לאחר שנסגרו השערים ומסך הברזל הורד שוב, הן הגיעו לעיר. בין המשפחות אותן היכרנו, אפשר למנות את משפחת לבנהרץ. "למרות הנוחות היחסית בקיום המצוות, עדיין סיכון מסוים ריחף מעל ראשיהם של חסידי חב"ד בעלי הנסיון והסבל, והם מיעטו להתבלט ולהפגין את עובדת היותם יהודים שומרי מצוות בכלל,

ש משהו מיוחד בלראיין אדם שאתה מכיר יותר מארבעה עשורים, פגשת אותו אינספור פעמים, ולא ידעת עד כמה סיפור חייו הוא מרתק, שונה ולא-רגיל. בראיין עמו שמעתי ממנו לראשונה סיפור מרתק על ילד יהודי ממשפחה ליטאית שנולד במינסק הקומוניסטית שלימים התקרב עם משפחתו לרבי מה"מ ולתורת החסידות, עד שהגיע להיות מגדלור (ולא רק בגלל גובהו המרשים...) של הפצת תורה ויהדות בבירת הנגב, באר שבע, בדגש מיוחד על התעסקות בתשמישי קדושה מהודרים.

זה בעצם סיפורו של הרב תנחום בורושנסקי, שכן קרוב, חבר-קרוב של אבי ש', ואחד מדמויות הילדות שמלות אותי לאורך כל השנים.

רשות הדיבור לרב תנחום:

"נולדתי במינסק בערב חנוכה תשי"ב למשפחה יהודית ששמרה על קיום הדת ושמירת המצוות בתנאים הקשים ביותר של רוסיה של אותם הימים.

"סבי, אב אמי, הרב ישעיהו העניך ליפמן ה"ד, היה יהודי ממוצא פולני, חסיד גור, שנודד לברית המועצות לאחר המהפכה. למרות רדיפות הקומוניסטים הוא המשיך ללכת עם זקנו הארוך וההדור ולא התבייש במראהו היהודי. גם בשנות האימה, המשיך לעבוד במשרתו כשווט ובודק של הקהילה היהודית במינסק, עד שבליה נורא אחד בשנת תרצ"ז, נלקח מבתו על ידי קלגסי הנ.ק.וו.ד. ומאז נעלמו עקבותיו.

"לפני מספר שנים נפתחו תיקי החקירות הישנים מאותן שנים, התבררה לנו העובדה העצובה כי הוא הוצא להורג באשמת היותו 'אנטי מהפכן' בתאריך י"א בטבת, ה' יקום דמו".

מהחיים במינסק ר' תנחום אינו זוכר כמעט דבר, משום שבהיותו בגיל שנה בערך, עברה משפחתו לעיר פרוונזה (כיום בישקק) בירת קירגיסטאן. תמונה רחוקה זכורה בכל זאת בזכרונו של ר' תנחום: "בהיותי בן שלוש, אבי הרב יעקב בורושנסקי ע"ה הביא לביתנו יהודי מבוגר למשך מספר שבועות והוא לימד אותי אותיות א"ב וקריאה, כך שידעתי לאחר מכן לקרוא ולהתפלל".

בעיר היה בית כנסת שמדי פעם בפעם היו מתכנסים בו לתפילות.

בשל ריחוק העיר ממרכזי השלטון הסובייטי, האפשריות לשמור על חיי יהדות היו גדולות יותר, עם פחות סיכון. "שם בפרוונזה הכירה משפחתנו





ר' תנחום ב'מבצעים' בניו-יורק

'הנוער העובד והלומד'. הבחירה במסלול זה הייתה בשל העובדה שבחלק מהכתות, הלימודים היו ארבעה ימים בשבוע בלבד. "ככה הרווחנו שנתיים של התחמקות מלימודים בשבת", נזכר ר' תנחום. עם תום יום הלימודים בבית הספר, החלו הילדים ללמוד תורה בצורה מסודרת. ר' תנחום קיבל תורה מפי המלמד הרב שלום וילנקין. כשבגר מעט, החל ללמוד גמרא אצל החסיד המפורסם הרב חיים שניאור זלמן קוזלינר (חז"ק) שהיה מדמויות הפאר של הקהילה בסמרקנד, ובהמשך למד אצל הרב מיכאל מישולובין שי' (כיום משפיע בנחלה) הרב יעקב נוטיק ע"ה, ועוד.

משיח מגיע בעוד חמש דקות

"מפליא היה הקשר שנוצר בין משפחתי שהייתה ליטאית, לבין חסידי חב"ד", אומר ר' תנחום. "הקשר הזה התעצם מאוד בסמרקנד.

"הנה אפיזודה שתדגים עד כמה חב"ד הייתה הכח הדומיננטי ברוסיה של אותן שנים: בילדותי למדתי להתפלל בנוסח אשכנז, אולם כאשר הגענו לסמרקנד, רצינו להתפלל בנוסח של חסידי חב"ד אך כיוון שלא היו סידורים בנוסח זה, התפללתי בתקופה הראשונה בנוסח ספרד הדומה יותר לנוסח חב"ד. רק לאחר זמן הגיעו לרוסיה סידורים בנוסח חב"ד, וכך עברנו סופית להתפלל בנוסח האר"י".

ר' תנחום זוכר עדיין היטב את לימודיו בישיבה המחותרת בסמרקנד עם הבחורים אברהם פרסמן, בן ציון רובינסון שהכניסו אותו לעולמה המופלא של החסידות. "שיעורים אלו יחד עם האווירה החסידית המופלאה שאררה באותם ימים, הפכו את משפחתי ואתי לחסידים המסורים בלב ונפש לרבי".

האם היה לכם קשר כלשהו עם הרבי באותן שנים?

"בכל שנותיי בסמרקנד עד לעלייתי ארצה, לא ראיתי מעולם תמונה של הרבי ולא ידעתי כלל איך הוא נראה... מידי פעם קיבלו החברים מסמרקנד מכתבים מקרובי משפחה שציינו כי 'הסבא' אמר כך ומסר דרישת שלום, אבל לא ראיתי, אפילו לא ידעתי על מיהו שהחזיק תמונה של הרבי אצלו".

תוכל לשתף ברגע מיוחד שנחקק בלבך מאותן שנים?

"זכורה לי עד היום התוועדות מיוחדת שנערכה כתוצאה מתשובה של

עבורנו הנהלת הישיבה שיעורים מיוחדים באידיש בחסידות ובנגלה". לאחר חודש תשרי תשל"ב, פתח הרב מרדכי קוזלינר ישיבה בנחלת הר חב"ד, והרב אפרים וולף הורה לבחורים מהעולים החדשים ללמוד בישיבה החדשה שנפתחה שם.

"לקראת חג הפסח תשל"ב, ואני בן עשרים, קיבלתי היתר יציאה משלטונות הצבא, וטסתי לראשונה בחיי לרבי", נזכר הרב תנחום בהתרגשות. "באותן שנים הסדר היה, שתלמידי ה'קבוצה' מגיעים לרבי לפני פסח וחוזרים בתום חודש ניסן של השנה הבאה. במהלך אותה שנה זכיתי להיכנס ל'יחידות' לקראת יום הולדת, ערב חנוכה תשל"ג. במהלך היחידות הגשתי לרבי את הפתק, והרבי דיבר איתי באידיש ובשפה זו גם עניתי לו. לאחר זמן התקבלה הוראה לחברי המזכירות לדאוג לכך שהקבוצה של הבחורים שהגיעה מרוסיה תשאר עוד חצי שנה, עד חודש אלול ולא תחזרו כמו שאר הבחורים בחודש ניסן, וכך היה".

תוכל לשתף משהו מתוך היחידות? פנימה?

"הנושאים היו בעיקר אישיים", פוטר אותי ר' תנחום.

"בטרם הנסיעה שלנו חזרה לארץ ישראל, קיבלנו הוראה מהרבי להתוועד במהלך חודש אלול בכל ישיבות חב"ד בארץ ישראל. היינו אז ששה בחורים: הרב שלמה גלפריץ, הרב פרץ לייז, הרב משה חיים לויץ, הרב אלעזר וילנקין, הרב זלמן

הרבי שנשלחה אלינו בחשאי. במהלך ההתוועדות סיפרו שהגיע מכתב ממאיר אוקונוב, ובמכתב מסופר כי הרבי אמר בהתוועדות לא מכבר שמשיח מגיע בעוד חמש דקות. וכך במהלך ההתוועדות כולם דיברו בהתרגשות על הידיעה הזו, ואף ניסו לעשות חשבונות כמה זה חמש דקות אצל הקב"ה..."

ההוראה השמימית של הרבי בערב ראש השנה

בשנת תשל"א החלו בקיעים במסך הברזל, ושעריה של רוסיה נפתחו בצורה חלקית. משפחות יהודיות רבות ניצלו את ההזדמנות לעלות לארץ הקודש. היו אלו משפחות ממוסדקת, קייב, גרוזיה, בוכרה, ועוד.

גם משפחת בורושנסקי הגישה בקשה להיתר יציאה בעילה של איחוד משפחות עם קרובי משפחה מדרגה רחוקה.

בשנים רגילות בקשה כזו הייתה נתקלת בסירוב, אולם כיוון שהיתה זו מגמה שלטונית, בקשתם אושרה ובחודש אלול תשל"א זכו לעלות לארץ הקודש.

"בעלייתנו לארץ ישראל כבר היינו חב"דניקים לכל דבר, ובאופן טבעי נקלטנו בשכונת חב"ד החדשה שנפתחה לא מכבר בקריית מלאכי. השכונה הייתה בראשית דרכה, והתגוררו בה משפחות מועטות.

"מתוך צמאון נסעתי עם כמה מחבריי הבחורים ללמוד בישיבה בכפר חב"ד. כיוון שלא ידענו עוד לדבר עברית, ייסדה





סירוטה ואני. ואכן, לאחר ששבנו ארצה חזרנו על ההתוועדות של הרבי בפני כל בחורי הישיבות שהיו בארץ ישראל".

אירוע מיוחד מאותה תקופה, חקוק היטב בזכרוננו של ר' תנחום, ולמרות 45 השנים שחלפו מאז, הוא מתרגש עדיין כשהוא מספר עליו:

"לפני ראש השנה תשל"ד התקבלה הוראה מהרבי כי בראש השנה יש לקיים תפילה בבית כנסת 'צמח צדק' בצפת העתיקה.

"רק חודשים ספורים קודם לכן, בקיץ תשל"ג, הגיע לצפת השליח הרב אריה לייב קפלן ע"ה והרבי הורה לו לשפץ את בית הכנסת שנוסד על ידי חסידי ה'צמח צדק' ונהרס בקרבות מלחמת השחרור. ואכן, באופן ניסי הצליח הרב קפלן לעמוד במשימה בטווח הזמן הקצר שהיה לו, להכשיר את בית הכנסת לתפילה. בראש השנה זכיתי להיות חלק מהמניין שם יחד עם כמה חסידים. הרגשנו שאנחנו עושים היסטוריה".

ביום הכיפורים ר' תנחום כבר שהה בישיבה בכפר חב"ד, שם תפסה אותי המלחמה, מלחמת יום הכיפורים. בימי המלחמה ובזמן ההפוגה שלאחריה, נסע עם בחורים נוספים לרומם את מצב רוחם של החיילים בחזיתות השונות, וכן לשתף אותם במבצע תפילין ובהבאת דברי חיזוק של הרבי.

"בתשרי תשל"ו זכיתי שוב להיות אצל הרבי ולהיכנס ל'חידות', במהלכה קיבלתי הוראה לחזור לארץ ישראל ולהתחיל ולעסוק בהסתדרות, ובמילים אחרות: לחפש שידוך.

"ואכן, באותה שנה, ג' תמוז, התחתנתי עם אשתי, בת הרב שלמה קופצ'יק מקריית אתא".

ניסיון ברגע הראשון

רגש השליחות והעשייה פיעם בלבו של ר' תנחום, ולאחר החתונה חש כי הוא רוצה לאחת מערי השדה ולפעול בה. מחבריו ומבני משפחתו שמע שעולים רבים מברית המועצות התיישבו בבאר שבע, והללו נמצאים שם ללא מענה יהודי ראוי לצרכים הרוחניים שלהם.

ר' תנחום כתב לרבי וביקש את הסכמתו וברכתו לעבור לבאר שבע ולעבוד שם בהפצת תורה ויהדות בקרב האוכלוסיה דוברת הרוסית. כיוון שהתשובה בוששה מלהגיע, הוא פירש את חוסר המענה כהסכמה. למחרת יום צום תשעה באב תשל"ו, העמיס את חפציו וביחד עם

רעייתו הצעירה עברו השניים להתגורר בבאר שבע.

באותו יום בו הגיעה המשפחה הטריה לבאר שבע, קיבלו סוף סוף טלפון מהרב סגל מעפולה, דרכו עברו התשובות של הרבי לאנ"ש באותם הימים. הרב סגל סיפר להם כי הרבי הורה להישאר בראשון לציון... סיטואציה לא פשוטה כלל.

כחסיד נאמן, הרב תנחום התקשר מיד לחברת הובלות והזמין משאית למחרת כדי להחזיר את כל הרכוש והריהוט שזה אך הגיע לבאר שבע בחזרה לראשון לציון, אך כאשר נפגש עם חסידי באר שבע הנרגשים לבואו, וסיפר להם את התשובה המפורשת שקיבל, הם התקשו לקבל את העניין. ביוזמתם צלצלו למזכירות וסיפרו על ההתפתחויות וביקשו את אישורו של הרבי שהזוג הצעיר יישאר בעיר האבות, ובכך לחזק את הקהילה החב"דית הקטנה. כעבור זמן קיבלו תשובה שהרבי הורה להם להישאר.

"הם חזרו אלי עם התשובה שמחים וטובי לב", נזכר הרב תנחום, "אולם לא קיבלתי את התשובה הזו, כיוון שאני קיבלתי מענה מפורש אחר – להישאר בראשון לציון. כמוצא של פשרה, נסעתי לביתו של הרב יוסף שמחה גינזבורג שהתגורר ביישוב עומר הסמוך, ודנתי איתו במצב. הרב גינזבורג הציע שנתקשר ביחד למזכירות ונבקש מהמזכיר הרב חודקוב עצה מה לעשות. הקשר נוצר והבעיה הוצגה לרב חודקוב שאמר שיציג אותה לרבי, וכאשר תהיה תשובה הוא יחזור ויעדכן. כעבור זמן מה חזר הרב חודקוב עם התשובה מהרבי "היות שהגיעו לבאר שבע, שישארו בבאר שבע", ובוזה נחתם העניין".

נהג המשאית שהגיע למחרת בבוקר כדי להחזיר את החפצים, קיבל פיצוי הולם על ההזמנה שבוטלה ברגע האחרון, ומאז ועד היום מקום השליחות נקבע לעיר האבות...

באר שבע על המפה

"מבחינה חסידית, באר שבע הייתה אז מדבר שממה. ניתן היה לספור על כף יד אחת את מספר החב"דניקים שהתגוררו בעיר", נזכר הרב בורושנסקי. "החסיד הרב אברהם כהן ע"ה שנפטר בשנה האחרונה, היה ה'נחשו' בתחום הפצת היהדות והחסידות בעיר. באותה תקופה למדנו בחברותא בכולל של רב העיר הרב אליהו כץ".

שני הצעירים, הרב כהן ע"ה, ויבלחט"א הרב בורושנסקי החלו לשנס מותניים

ולערוך פעילות חסידית בעיר. הם החלו לפעול בהדלקות חנוכה מרכזיות, וכשהחל הרעיון של תהלוכת ל"ג בעומר, קיימו השניים תהלוכה כזאת כבר מהשנה הראשונה. הם חילקו משלוחי מנות בפורים, קראו את המגילה בבסיסי הצבא – כל זאת לצד פעילות שגרתית של כל השנה כולה, כמו דוכן התפילין שהוקם בעיר העתיקה ושימש עשרות רבות של יהודים מידי יום שישי וכו'. "היום כל הדברים הללו מובנים מאליהם, אבל באותן שנים הם היו בגדר 'חידוש'. היינו נמצאים וחדורי התלהבות", נזכר ר' תנחום.

"אחת הפעולות הראשונות שעשינו, הייתה בחודש תשרי תשל"ז בדמות הקמת סוכה ציבורית בעיר העתיקה ששימשה את אלפי העוברים ושבים בנטילת ד' מינים וטעימה קלה בסוכה. לאחר החג הוקמה הסוכה מחדש (ללא הסכך) ושימשה כבסיס לדוכן התפילין שממוקם שם כבר יותר מארבעים שנה..."

כאמור, המטרה המרכזית לשמה הגיע הרב בורושנסקי, הייתה לעבוד עם עולי רוסיה המתגוררים בעיר. "במקביל ללימודים בכולל, התחלתי בפעילות עם העולים מברית המועצות. היה זה קהל משכיל ואקדמאי. שיעורי התורה שנמסרו להם היו ברמה גבוהה".

לאחר שנות פעילות אחדות, הוטל על ר' תנחום לנהל את סניף צא"ח בבאר שבע. במסגרת הפעילות נערכה מידי שנה ב"ט בכסלו התוועדות בהשתתפות אלפים מבני העיר באולם המפואר ביותר בבאר שבע. למרות קוטנה של קהילת חב"ד באותם ימים, ראו לעצמם כל פרנסי העיר ורבניה זכות להגיע למסיבות אלו. מידי שנה נערכה במקום הגרלה בין המשתתפים על כרטיס נסיעה לרבי.

כמו כן אורגנו מדי קיץ שיעורי של"ה לנוער שנמצא בחופשה, שיעורים אלו סחפו אחריהם מאות ילדים מכל רחבי העיר שלמדו יהדות בחודשי הקיץ.

בשנים הבאות, כאשר הפעילות הסתעפה והתרחבה, נדרש לתפקיד אדם שיתמסר לעניין בכל זמנו. או אז הגיע לעיר השליח הרב זלמן גורליק, המנהל מאז את בית חב"ד המרכזי בתנופה רבה ובמסירות.

על קוצו של יו"ד

זו הייתה תקופת תפנית שבה החל הרב בורושנסקי לנהל מרכז סת"ם ותשמישי קדושה עבור תושבי העיר. מרתק היה לראות איך מה' מצעדי גבר כוננו', כאשר



יהודי מתגלגל בהשגחה פרטית לתפקיד שלאחר מכן הופך לשליחות ומשימת חייו, וזהו סיפור המעשה:

בשנת תש"מ, כאשר שמעו של הרב בורושנסקי כמנהל דוכן התפילין בעיר העתיקה כבר התפרסם בכל העיר, פנה אליו הרב אברהם סילברט ע"ה ראש ישיבת 'אוהל שלמה' בעיר, וביקש ממנו עזרה בבדיקת התפילין של תלמידי הישיבה. לרב תנחום לא היה כל רקע בתחום, אבל כאשר יהודי מבקש – הוא נעתר לבקשה ונסע עם זוגות התפילין לירושלים לבדיקה. בדרכו חזרה עבר בנחלת הר חב"ד שם עסק הרב ולוביק בסגירת הבתים. כך החל ללמוד את המקצוע שהפך בהמשך למשימת חייו. ר' תנחום החליט ללמוד את מקצוע הבדיקה לבד מבלי שיזדקק לאחרים, ובחודשים הבאים למד בעיון את הלכות סת"ם עם הרב יוסף שמחה גינזבורג. מאז נפוץ שמו בעיר הדרומית כבודק סת"ם מומחה.

את תחילת עיסוקו בזה עשה בבית, אך כשהבית הלך והתמלא בילדים, המקום היה צר מלהכיל את עבודת הקודש, ואז החליט לשכור משרד ולהעביר לשם את כל עבודת הבדיקה. משרדו הקטן והצנוע שימש גם כסניף צא"ח בבאר שבע.

כך עם הזמן, התמקצע הרב בורושנסקי בכל הקשור לפרשיות ובתי תפילין וכן מזוזות. עם הזמן פיתח חוש מיוחד לגילוי זיופים, טריקים והערמות בתחום הסת"ם. במגירת שולחנו נמצאים אין ספור מזוזות ופרשיות תפילין מזויפות שנכתבו, הודפסו, שובשו וכו' על ידי סופרים שונים ומשונים.

כשהגיעה הצעה להתרחב למקום גדול יותר, פי כמה, נדהם הרב תנחום לשמוע על דמי השכירות הגבוהים בסך \$3000, סכום עתק גם היום, אך בזמנים ההם, הרבה יותר מכך...

הוא החליט שלא להחליט לבד, ושאל את הרבי לגבי רעיון ההתרחבות, לצד דרישת הסכום הגבוה. התשובה של הרבי היתה **"מבהיל, אם הכסף ישנו צריך לנצל ולא לבזבז"**. כמובן שהרעיון נגזז מיד.

בהמשך מרכז הסת"ם עבר למקום מרווח הרבה יותר שאפשר לר' תנחום גם להקים תערוכה קבועה של מוצרי סת"ם, לצד בתי תפילין בכל שלבי היצור. תערוכה זו הפכה ברבות השנים לתערוכה נידת שהוצגה – ועדיין מוצגת – במקומות שונים וגורפת תגובות נלהבות של אנשים שלומדים לראשונה מה מסתתר בתוך בית המזווה ומאחורי ריבוע התפילין השחור.

ביום בו הגיעה המשפחה העריה לבאר שבע, קיבלו סוף סוף טלפון עם הוראה מהרבי להישאר בעירם... כחסיד נאמן, הרב תנחום התקשר מיד לחברת הובלות והזמין משאית למחרת בבוקר כדי להחזיר את כל הרכוש והריהוט שזה אך הגיע לבאר שבע בחזרה לעיר המוצא...

מתעסק בתחום הסת"ם. את הראיון הזה הוא מנצל כדי לגולל את אשר על לבו – מה שמתאים לרוח ימים אלה של חודש אלול, בו משתדלים לבדוק שוב את המזוזות והתפילין.

"בשנים האחרונות אני מזהה התדרדרות חמורה במצב הכשרות של ענייני הסת"ם. ישנם סוחרים המשווקים את תוצרתם שעל פניה נראית יפה ואפילו מהודרת, אבל המקור שלה הוא לא כשר כלל! יש בידי עדויות על מזוזות שנכתבו על ידי גויים מאוקראינה או מסין וכיו"ב שהכתב שלהם הוא כתב יפה ולא ניתן לזהות כלל את מקורם הבלתי ראוי. השוק היום פרוץ לחלוטין והמגמה היא לקנות ולשווק בזול ככל האפשר. הגיעו הדברים עד כדי כך, שלפעמים מגיעים לחנות אנשים שקנו את התפילין או המזוזות שלהם בחנויות של תשמישי קדושה מסוחרים שומרי מצוות, אך מתברר שהם פסולים לגמרי או שנכתבו על ידי אנשים לא ראויים."

קולו של הרב בורושנסקי נעים ורגוע תמיד, אבל כשהוא מדבר על כך, הוא נזעק ומרים את קולו בכאב בלתי מוסתר:

"האבסורד הזועק לשמים הוא, שישנם אנשים מחמירים בתחומים כמו כשרות או שחיטה מהודרת. ישנה מעין 'תחרות החמרות' בין הבד"צים והרבנים מעניקי ההכשרים, ודווקא בענייני הסת"ם אין דין ואין דיין ואיש הישר בעיניו יעשה. בעוד את מוצרי הבשר, המצוות והאוכל מייצרים במפעלים תחת פיקוח מחמיר, ואיש לא חושב לאכול תוצרת ביתית בשוק, הרי ששוק הסת"ם פרוץ לחלוטין, וישנם סופרים שכותבים בביתם ללא שום פיקוח

הרב בורושנסקי הצליח להחדיר בקרב עשרות אלפי תושבי באר שבע את הנחיצות ואת המודעות הגדולה לחשיבות כשרותם של התפילין והמזוזות. רבני העיר וראשי הישיבות חתמו כולם כאחד על כרוז הממליץ לתושבים לרכוש את התפילין והמזוזות שלהם אך ורק מהחנות 'קרן המצוות' בבעלותו של הרב תנחום בורושנסקי.

זה ארבעים שנה(!) שהרב בורושנסקי



ר' תנחום במרכז סת"ם

רבני, כך הלקוחות נאלצים לסמוך על מילה שלהם שהפרשיות אכן נכתבו כדין – בעוד הסופרים עצמם הרי נוגעים בדבר. הם צריכים פרנסה!..."

מה אתה מציע לעשות?

"יש בידי הצעה מעשית שתוכל לשפר ולתקן את המצב הפרוץ. נראה לי כי ראוי שרבני חב"ד יקימו מכוני סת"ם מיוחדים בהם הסופרים יישבו ויכתבו תחת פיקוח רבני מחמיר, וכך התוצרת של הסופרים הללו תקבל הכשר רבני מיוחד שהם אכן נכתבו כדת וכדין. בתי חב"ד ושאר צרכני תשמישי הקדושה יוכלו לקנות תפילין ומזוזות בלב שקט בידעם כי מה שקנו, הרי זה כשר ומהודר."

האם זה לא ייקר את העלויות?

"זה יכול לייקר במעט, אבל זו תהיה הוצאה ראויה, וכך גם הסופרים השותפים למיזם יקבלו שכר הוגן."

"גם כאשר קונים תשמישי קדושה עבור 'מבצעים', לא ללכת שולל אחרי המחיר המפתה, אלא לקנות רק במקום שיודעים בוודאות מהו מקורו ומי כתב אותו."

רק מסוחרים יראי שמים ולא להתפתות אחרי מציאות ודילים מוזלים למיניהם. "מה שעולה זול, לא שווה אפילו את המחיר הנמוך שלו", הוא קובע בפסקנות.

אי אפשר שלא לראות עד כמה הנושא הזה הוא בנפשו של הרב תנחום ברושנסקי שממהר לנצל את הבמה המכובדת הזאת, וקורא לרוכשי המזוזות והתפילין, לקנות

דיקורטופ

ב"ה

סמינר הבית החסידי כפר חב"ד

סוכות שמח באכזיב

סילונים מאורגנים באזור הצפון

בואו לחגוג עמנו גם השנה את חג הסוכות הבעל"ט באווירה חב"דית בבית הארחה "מור באכזיב" למרגלות הים התיכון

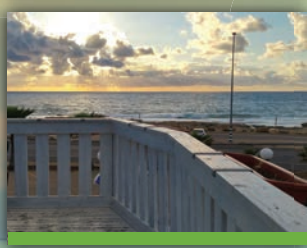


מיום ראשון י"ד בתשרי ועד למוצאי שמחת תורה

ניתן להזמין גם לימים בודדים (פינימום 2 לילות)

בתוכנית: שיעורים, הרצאות והתוועדויות חג, שמחת בית השואבה מידי לילה, קייטנה לילדים ברוב שעות היום ועוד...
שחיטת ליובאוויטש

בהכשר המרא דאתרא של כפר חב"ד הרב מאיר אשכנזי שליט"א. שבת וחג - פנסיין מלא 3 ארוחות מלאות ביום. חול המועד חצי פנסיין - ארוחות בוקר וערב בלבד



להזמנות צלצלו עכשיו: 052-7703895